
Vorming In Scouting & ploeg Technieken

Naar aanleiding van onze werkwinkel op HO2008 stelden we dit boekje samen, opdat je thuis alles nog eens rustig kan nalezen.

Wist je dat we daarnaast nog een waaier van vorming aanbieden?

Techniekendagen

Deze verzamelen leiding die geïnteresseerd is in één bepaald thema. Tijdens deze dag, op 1 van onze goed bereikbare domeinen krijg je een pak kennis in een notendop.

In het werkjaar 2008-2009 zijn er 5 gepland. De eerste vindt op 13 september 2008 plaats op de Kluis. Snel inschrijven is dus de boodschap – zondag op de Markt HO – of op de webstek van Vorming In Scouting:

www.scoutsengidsenvlaanderen.be/vorming → **TECHNIEKEN**

Aanbod

We komen ook aan jullie deur. Voor je groep of district / gouw geven we in een halve of hele dag een pakket basiskennis. Dit proberen we met je uit. Een actieve opfrissing op je leidingsweekend of zomaar aan jouw lokaal. Inschrijven via:

vorming@scoutsengidsenvlaanderen.be → **TECHNIEKEN**

Informatie over alle thema's en hoe in te schrijven vindt je allemaal op de webstek.

Vragen & suggesties

Zit je met een technische vraag of heb je een formid-tastische suggestie, aarzel niet om deze aan ons over te maken:

technieken@scoutsengidsenvlaanderen.be

ofwel schriftelijk Scouts en Gidsen Vlaanderen
 ploeg Technieken
 Lange Kievitstraat 74
 2018 Antwerpen

Documentatie & nieuwigheden

Bezoek onze website: www.ploegtechnieken.be

Inhoudstafel

Vorming In Scouting & ploeg Technieken	1
Inhoudstafel	2
Organisatie : basisprincipes & afspraken	3
Onderhoud	5
TENTEN – SHELTERS – GRONDZEILEN – VELDBEDDEN – EHBO DEKENS	5
PATROUILLEKOFFERS – SPELKOFFERS – SPORTKOFFERS	7
HAMERS – BIJLEN – ZAGEN - SCHOPPEN	8
POTTEN – PANNEN – KEUKENGERIEF – FOERAGE – GASVUREN	9
VERLICHTING, SURVIVALVUURTJES, ELEKTRISCHE TOEBEHOREN	12
GRONDBOOR, TONHAM, MOKER, PIKHOUWHEEL, GRONDDAMMER, E.A.	13
TAFELS & BANKEN	14
TOUWWERKEN – KABELS – KATROLLEN	14
ORIËNTATIE	15
SJORHOUT	16
Organisatie – het eerste zicht voorbij	19
BRANDVEILIGHEID	19
WETTEN	19
FINANCIËN	20
ONTLENING VAN MATERIAAL	21
VERZEKERING VAN MATERIAAL	21
TOT SLOT	22
Voorbeeld van een materiaallijst	23

Organisatie: basisprincipes & afspraken

TAAKVERDELING

In elk materiaalkot is er één eindverantwoordelijke die het beleid bepaalt via overleg met de groepsraad, het groepscomité, oud-scouts/oud-gidsen, ... en een aantal help(st)ers.

Op zijn/haar schouder rust een zware en verantwoordelijke taak, zorg dus dat hij/zij genoeg inspraak heeft in de diverse organen van de groep.

Het is best dat er ook een reglement is met duidelijke afspraken waaraan de gebruikers en ontleners van materiaal zich dienen te houden. Een dagje de materiaalmeester helpen kan een zinvolle sanctie zijn. Dit reglement dient best opgesteld in samenspraak met de leidingsploeg, zodat deze mee beslist over de geldende regels, want materiaal vertegenwoordigd een heel kapitaal en er dient zorgzaam te worden mee omgesprongen.

INFORMEREN

Voor sommige gebruiksartikelen is het handig een eenvoudige handleiding te voorzien, met aandacht voor mogelijke gevolgen, bij verkeerd gebruik.

Voorzie desnoods infosessies voor leiding en leden, hoe je het best met het materiaal omspringt of dit op een goede manier gebruikt.

Een controlelijst kan best ook een handig hulpmiddeltje zijn, zodat er niets vergeten wordt zowel bij de aanvang als bij het einde van een activiteit. Het “up-to-date” houden van zulke controlelijst is iets, dat dan zeker niet mag vergeten worden bij wijzigingen in dit onderwerp.

INRICHTING

Het materiaalkot moet luchtig en vorstvrij zijn. Vocht kan gemist worden als kiespijn. Zorg ook voor voldoende verlichting en een administratie-desk.

Stapelrekken waarop alles weggeborgen is mogen uit ijzer bestaan, maar daar waar de tenten en shelters liggen, alsook de uit natuurvezel gemaakte benodigdheden (zoals bvb. touwen), leg je in de dwarse richting houten balkjes als schab met een spleetje ertussen om luchtcirculatie mogelijk te maken.

Suggestie: er zijn groepen die met een kleurcode / diercode / plantcode / PA-naam / tak-code werken om het materiaal per PA (of per tak) kenbaar te maken. Op die manier kom je te weten wie er slordig omspringt met het materiaal.

VEILIGHEID & COMFORT

Het sjorkot en het materiaallokaal zijn vaak een bron van kwetsuren. Neem ze dus eens grondig onder de loupe. Uitstekende scherpe randen, gammele rekken, hoge stapels, ... je kan ze vermijden.

Ook het laden en lossen van materiaal doe je best niet op je sandalen dat spreekt voor zich. Maak ook de leden hierop attent. Als je over een stapel sjarahout loopt kan deze plots verschuiven, gezegend is hij/zij met stevige bottinnen.

Voorzie werkhandschoenen voor die zware koffers, gasflessen, roestige vuurroosters, houten rolluiken, ...

Gouden tip: houten kisten, rolluiken, tafelbladen, banken, enz. herstel je het beste met waterbestendige of watervaste houtlijm en met schroeven of vijzen, nagels zijn hier uit den boze en zijn ook niet zo sterk bij een herstelling.

Wees ook aandachtig voor splinters welke vervelende kwetsuren kunnen veroorzaken.

Onderhoud

Tenten – Shelters – Grondzeilen – Veldbedden – EHBO dekens

- Binnen de 24 uur na gebruik open hangen om te drogen, anders begint het rottingsproces.
- Indien er toch schimmel op het tentzeil aanwezig is (door te lang nat opgeplooid te zijn geweest) kan men na droging proberen dit stevig te borstelen met een harde borstel en vervolgens goed te stofzuigen om dan te eindigen met het terug waterdicht maken.
- Nooit een tentzeil wassen, daar de krimp te groot zou zijn en de waterdichtheid volledig verdwijnt.
- Een tentzeil kan men echter wel kleuren, maar zet de tent dan in opgespannen toestand in een goed verluchte ruimte.
- Gescheurde zeilen onmiddellijk (laten) herstellen, en niet uitstellen om dan bij een volgend gebruik vast te stellen dat er nog iets stuk is. Bovendien wachten zeilmakers niet tot jij met je tent komt.
- Scheerlijnen die stuk zijn onmiddellijk herstellen, langs de tentzijde nooit met een knoop die uw zeil beknijpt, daar anders het rottingsgevaar groot is en bij een volgend gebruik de kans bestaat dit oog eruit te trekken. Dus een oogsplits (= het beste) of paalsteek of gestoken dubbele achtknoop gebruiken !
- Is er toch een oog uit het zeil getrokken, eerst het zeildoek goed verstevigen alvorens een nieuw oog te slaan.

-
- Houten tentpalen dienen soepel in elkaar te passen ter hoogte van de verbindingshuls, en mogen niet gescheurd of gebroken zijn.
 - Jaarlijks insmeren met lijnolie om het hout soepel te houden (enkel bij niet-geverniste/geschilderde palen).
 - Metalen palen moeten ook soepel in elkaar passen, desnoods uitblutsen of een steviger verbindingshuls opzetten die niet zo snel vervormt.
 - Houten piketten (= haringen) proper maken, controleren op scheuren of breuk en laten drogen, metalen piketten met een stalen borstel reinigen en eventueel schilderen (tip: de beste piketten zijn deze met een ronding waarover de scheerlijn wrijft – bvb. stukje gasbuis).
 - Kromme metalen piketten rechte aan de bankvijs in het materiaalkot.
 - Je kunt bvb. elke PA-tent (of groepstent) en haar onderdelen een code geven, en zo het controleren op verlies of herstelling veel gemakkelijker op te volgen is. Denk maar aan een piketzak, waarin evenveel bergvakjes zijn als er piketten zijn, nodig om de tent recht te zetten.
 - Aanvullen van alle ontbrekende onderdelen nooit uitstellen, want er is niets zo lastig als om een tent recht te zetten waar diverse onderdelen mankeren.
 - Veldbedden waarvan de zeilen gescheurd zijn, herstellen, goed laten drogen en daarna wegbergen. Zijn het bedden met een houten frame, dit hout behandelen met lijnolie om de soepelheid ervan te verzekeren.
 - Ook brancard goed drogen en nakijken van de “draagbomen” op eventuele beschadigingen en/of scheuren. Indien er ijzeren onderpoten gemonteerd zijn deze evt. schilderen tegen roestvorming.
 - Dekens welke in de EHBO-post waren voorzien, wassen, drogen en proper wegbergen.

-
- Zeilen die niet meer waterdicht zijn kan men behandelen met een product op basis van paraffine.

adressen:

zeilmakerij: Knuysen J.B - Pittoorstraat 18 - Wijnegem

tentenmakers: Rodeo – Richard v Britsomstraat 18 - St.Niklaas

Hopper-winkel: kan je ook helpen met reparaties ... best eerst eens informeren → tel. 03 231 62 68

Patrouillekoffers – Spelkoffers – Sportkoffers

Bepaal vóór de aankoop van een metalen PA-koffer wat de inhoud ervan zal zijn, en maak dan pas de keuze van grootte.

In de (metalen) PA-koffers mag er gazettenpapier of bruin verpakkingspapier gelegd worden als vochttopslorpend middel, maar na gebruik op kamp of weekend dient dit vervangen te worden.

De PA-koffer kan men best van de grond houden door er houten dwarsbalkjes onder te bevestigen. Behandel de metalen koffers onderaan met een roestwerend middel of rubber coating.

Wanneer wordt beslist om de PA-koffers met een hangslot te kunnen sluiten, verstevig dan de lipjes van de metalen PA-koffers daar deze standaard geleverd worden met “slappe” & “plooibare” onderdelen.

Wanneer men definitief beslist om niets op slot te doen, verwijder dan de lipjes want dit zijn ergerlijke toestanden met kans tot kwetsuren (denk er aan dat zulk een ingreep onomkeerbaar is).

Bij zelfgemaakte houten PA-koffers verluchting voorzien om schimmelvorming tegen te gaan.

Hamers – Bijlen – Zagen – Schoppen

- Kapotte stelen van hamers en bijlen mag men nooit “uitbranden” om te vermijden dat het staal onthard en zijn sterkte (= hardheid) verliest.
- Hamers: stelen controleren op breuken / scheuren, eventueel vastzetten (spieën).
- Bijlen: stelen controleren op breuken / scheuren, eventueel vastzetten (spieën), slijpen met een waterslijpsteen of een zoete vijl indien de snede bot is en deze snede invetten met vet of vaseline (nooit met olie want dat geeft roestvorming).
- Stelen van blank hout inoliën met lijnolie om het hout soepel te houden.
- Leg bijlen en hamers nooit in water om de stelen beter te laten klemmen.
- Gebruik nooit nagels als spieën, maar enkel “weerhaak”-spieën.
- Eventueel omgeplooid ijzer voorzien tegen het afvliegen van bijlkop of hamerkop.
- Een bijlsnede-bescherming kan men maken door een stuk op zijn langs doorgesneden water- of gasdarm (het beste is versterkte tuinslang) over de snede te schuiven en met een rekker (stuk binnenband) op zijn plaats te houden.
- Zorg dat de bijlen steeds scherp zijn, want een botte bijl geeft bij kwetsuren veel ergere vleeswonden dan deze veroorzaakt door een scherpe bijl.
- Een touwbezetting rond de hamer- & bijlsteel helpt de steel te beschermen.
- Stelen kun je laten vervangen door vaklui, indien je zelf de kennis niet hebt. Bijv.: houtdraaijerij Coppens – Liersebaan 236 – 2240 Massenhoven

-
- Boomzagen: ontspannen, zaagblad invetten (niet oliën want dan kruipt het vocht er onder en begint de oxidatie van het ijzer) en wegbergen.
 - Tand en van een zaagblad kan men correct zetten met een tandzettang om gemakkelijker te kunnen zagen, zonder dat het zaagblad vast komt te zitten.
 - Er bestaan ook ploozagen, welke op een gemakkelijke manier veilig weggeborgen kunnen worden.
 - Een zaagbladbescherming maak je door een stuk op zijn langs doorgesneden versterkte waterdarm over de tanden te schuiven.
 - Plooischoppen: het ring-moer-gedeelte zuiver maken van zand en invetten. Dit moet soepel werken, anders gaat men de moer forceren door er bvb. met een hamer op te kloppen.
 - Spel- & sportmateriaal: de inhoud drogen en de kapotte dingen verwijderen en/of vervangen, ontbrekende zaken aanvullen.

Potten - Pannen - Keukengerief - Foerage - Gasvuren

- Messen goed aanscherpen om ongelukken te voorkomen! Het klinkt raar maar het is waar, want een wonde van een scherp mes geneest veel beter dan een wonde veroorzaakt door een bot mes (hier wordt het vlees verscheurd).
- Aluminiumpotten en braadsleeën uitblutsen (zeker het bodemgedeelte). Er voor zorgen dat de deksels gemakkelijk op en af de potten gaan (geen ovale potten!).
- Dit gebeurt met een rubberen of houten hamer en met behulp van een blok hout van goede kwaliteit (roep desnoods de hulp in van een plaatslager of carrossier).
- Alles na gebruik goed afwassen (etensresten kunnen bij een volgend gebruik, via schimmelvorming, veel gezondheidsproblemen opleveren).

-
- Aluminiumpotten waar de bacteriën hun best hebben gedaan, kunnen best met sodakristallen & water uitgekookt worden: zij worden als het ware nieuwer dan nieuw. Nadien met een gewoon afwasmiddel nog eens goed afwassen en naspoelen.
 - IJzeren pannen dienen goed uitgeschuurd te worden. Goed afdrogen en terug opwarmen en slechts zéér lichtjes invetten met (olijf)olie. Doe dit met behulp van een keukenrolpapiertje (een keukenolie gebruiken!).
 - Drinkwaterbidons goed uitspoelen met Dettol-watermengsel, ondersteboven laten drogen en dan de stop er losjes opschroeven (zodat er geen ongedierte in kan maar wel omgevingslucht).
 - Dikwijls verdwijnen de schroefdoppen van de drinkwaterbidons. Dit kan eenvoudigweg opgelost worden door een gaatje in de dop te boren, een PP-touwtje erdoorheen steken, een achtknoop maken, en aan het andere eind een paalsteek rond het handvat.
 - Bederfbare etenswaren verwijderen uit de koffers. Geopende verpakkingen verwijderen.
 - Geblutste conservenblikken kan je beter niet bewaren, het metaal met bescherm laag is inwendig gescheurd en geeft chemische reacties met de eetwaren.
 - Het voedsel nooit in geopende conservenblikken bewaren, zelfs niet in een ijskast.
 - Enkel kruiden en niet bederfbare restanten mogen droog opgeborgen worden.
 - Tip: diverse wegwerpverpakkingen met hersluitbare deksels zijn ideale bewaardozen voor eetwaren e.d. die op kamp niet tegen nat kunnen. Ook roomijs – dozen van 1 / 2,5 / 5 liter kunnen voor opslag van allerlei eetwaren gebruikt worden. Tip: schrijf met een onuitwisbare stift aan de buitenzijde erop (of met een etiket / label) wat er zich in bevindt.

-
- Gasvuren controleren of de kraantjes goed afdichten en gemakkelijk regelbaar zijn. Aan grote gasvuren is er een metalen luchtschuif aan de toevoerdarm van het gas naar de branderkrans, deze dient in gesloten toestand om het gasvuur “ontploffingsvrij” aan te steken. Men bekomt dan gele vlammen die bij het terug openzetten van deze luchtschuif overgaan in blauwe vlammen (volledige verbranding van het gas). Dit is de “choke” van uw gasvuur.
 - De gaatjes in de branderkrans van het gasvuur eventueel doorboren en doorblazen van het geheel. Indien gestapeld in een open ruimte best omgekeerd bewaren om te vermijden dat er te veel vuil in de gaatjes komt. De omgekeerde opslag is tevens ideaal om te vermijden dat er condenswater in de gaatjes blijft hangen, die bij roestvorming de zaak dichtslibben.
 - Dichtingsringen van gasontspanners regelmatig vervangen (gratis bijgeleverd door gasleverancier). Om bij verlies ervan je te behelpen, kan je best een reserveringetje met plakband aan de ontspanner hangen.
 - Gasdarmen regelmatig vernieuwen (fabricagedatum staat op de darm gedrukt). Wanneer te vervangen = fabricagedatum + 4 jaar. Verduurde en “gekrakeelde” rubberdarmen onmiddellijk vervangen ... anders speel je letterlijk met vuur!
 - Ook ontspanners hebben inwendig een membraam dat slijt en daarom dienen deze ook na maximum + 6 jaar ouderdom te worden vernieuwd.
 - Na het koken sluit je best de gasfles af, om mogelijke kleine lekjes te voorkomen.
 - Gasflessen worden best niet in een gesloten lokaal opgeslagen. Bewaar ze veiligheidshalve buiten onder een afdak in een afgesloten (= op slot) luchtige ruimte (bvb. op paletten).

-
- Stapel gasflessen NOOIT op in een kelder. Dit gas is zwaarder dan lucht en blijft tegen de grond hangen bij een lekkende gasfles, met mogelijk ontploffingsgevaar als gevolg bij vonkvorming.
 - Butaanflessen bevriezen bij groot verbruik in koude omstandigheden. Butaan gebruik je bij voorkeur als de omgevingstemperatuur hoger is dan + 5°C.
 - Propaan gebruik je tot een temperatuur van - 44°C.

Verlichting, Survivalvuurtjes, Elektrische toebehoren

- Maak per lamp een houten bakje om deze te vervoeren, daar het glas zeer breekbaar is.
- Gaslampen werken met verwisselbare bidons. Kijk bij elke wisseling na of de afdichting aanwezig is en in goede staat.
- Zorg dat er voldoende gaasjes als reserve worden meegegeven. Gebruikte gaasjes zijn immers bros en beschadigen snel bij het transport.
- Indien de gaslamp is uitgerust met een “ontsteker” zorg dan voor reservesteentjes.
- Bij petroleumlampen zorg je dat het glas zuiver wordt gemaakt (bvb. met krantenpapier)
- Zorg voor reservewieken (deze zijn niet overal te koop!)
- Na gebruik van petroleumlampen het reservoir ledigen en de ganse lamp droog wegbergen.
- Reserve petroleumbussen bewaar je best niet bij de voedingswaren!
- Lampen & vuurtjes die op loodvrije benzine werken verdienen ook onderhoud (zie bijsluiter bij aankoop van bvb. Coleman, Primus, MSR)

-
- Indien je op kamp gebruik maakt van elektrische verlichting, zorg ervoor dat de verlengkabels, contactdozen, e.d. geaard zijn. Zorg dat niemand de spanningsvoerende delen kan raken.
 - Verlengdraden mag je niet zomaar aan elkaar zetten. Moet je grote afstanden overbruggen dan moet er in principe een verliesstroomschakelaar voorzien worden. Vraag hiervoor advies aan een vakman.

Grondboor, Tonhamer, Moker, Pikhouweel, Gronddammer, e.a.

- **Grondboor** na gebruik zuiver borstelen (zand en slijk eraf). Onderaan zitten vertikaal 2 snijvlakken, deze dienen om een mooi gat uit de grond te snijden. Deze moeten recht blijven maar vervormen snel als men de boor afklopt tegen een paaltje of steen. Voor de grondboor weggeborgen wordt klop je deze vlakken recht. De snede scherp je best aan met een zoete vijl.
- **Tonhamer** (Jerom, Dikke Bertha, ...) zuiver maken, de lasnaden van het ijzerwerk controleren op breuk, de steel controleren op evt. breuken of scheuren en de houten steel insmeren met lijnolie. Eventueel een bescherming van de steel voorzien door middel van een touwbezetting (eenvoudige takeling).
- **Moker** zuiver maken van zand, controleren op loszitten of breuk van de steel en dan deze insmeren met lijnolie. Eventueel een bescherming van de steel voorzien door middel van een touwbezetting.
- **Pikhouweel** ontdoen van zand, steel na controle op breuk insmeren met lijnolie. Doe dit bij het wegbergen en doe het met mate, een goede grip is belangrijk.
- **Gronddammer** zuiver maken en de houten steel insmeren met lijnolie. Een gronddammer kan handig zijn om palen in een gat aan te dammen met grond.

-
- Een **keerborstel** zet je niet weg op zijn “haren” maar hang je met de steel omhoog of onderste boven met de haren naar boven, anders heb je binnen de kortste keren een borstel waarmee je niet meer kan keren. Voorzie voor grotere (bredere) borstels een steviger type steel.

Tafels & Banken & Tafelbladen & Rolluiken

- Bij tafels en banken met inklapbare poten, nazien of de sluitingen soepel werken (desnoods proper maken en invetten), de scharnierpunten smeren, evt. de poten rechten, de zitting en het tafelblad eventueel terug inoliën met lijnolie of vernissen. Zorg er voor dat rolluiken gemakkelijk op en af te rollen zijn. Doe een controle op splinters en werk deze weg met schuurpapier (hout vergt onderhoud).

Touwwerken – Kabels – Katrollen

- Natuurtouwen dienen binnen de 24 uur na gebruik uitgerold te worden op een houten luchtige vloer (bvb. op paletten) om te drogen, anders begint het rottingsproces met alle gevolgen bij het eerstvolgende gebruik (dik touw voor brugconstructies, touwtrekken, ...). Als je deze opgerold weghangt dan zakt het water naar de onderste bochten waar alsnog je touw zal rotten. Vergeet zeker niet het zand en slijk er uit te borstelen.
- Staalkabels proper borstelen, laten drogen en invetten (schavielen van de interne garens). Het beste is een jaarlijkse keuring door een erkend organisme. Wanneer er garens gesprongen zijn in uw staalkabel (die scherpe draadjes veroorzaken snijwonden in uw handen), werpt men deze kabel best weg, want dat wijst op slijtage van binnenuit ofwel op overbelasting.
- Katrollen en/of opspansystemen dienen zuiver gemaakt te worden en gesmeerd waar nodig. Gebruikte splitpennen te vervangen door nieuwe, dus nooit hergebruiken! Zelfborgende moeren vervangen door nieuwe.

-
- Bij aankoop van katrollen let er goed op dat deze geen open haak hebben maar een warteloog en een hondsvot. Werk steeds met een shackle (D-sluiting of harpsluiting) of musketon voor de onderlinge te verbinden delen.
 - Sjortouw in polypropyleen, wanneer dit erg bevuild is geweest (bvb. slijk), kan men wassen in een wasmachine op 30°C. Gebruik hierbij weinig zeep en NOOIT wasverzachter (dit tast uw touw aan). Ga hiervoor desnoods naar een wasserette. Een groot voordeel van polypropyleen is dat het nat kan weggeborgen worden daar het volledig synthetisch is en niet rot (het zal enkel wat stinken vanwege het stilstaand water).
 - Sjortouw in natuurvezel (is dus niet het pakjes- of creatouw) uitrollen en laten drogen alvorens weg te bergen nadat je het zand er uit hebt geborsteld.

Oriëntatie

- Kompassen nazien op defecten (luchtbellens) en ontlichten of vervangen. Een kleine luchtbel kan geen kwaad indien het de vrije beweging van de kompasnaald niet belemmert.
- Curvimeter ok ?
- Vergrootglas ok ?
- Roomers 1/20.000 & 1/25.000 ok ?
- Geodriehoeken niet gebroken, gebarsten ?
- Gradenboog nog volledig in goede staat ?
- Kaarten drogen en degelijk opgevouwen wegbergen op een droge plaats.
- Koop beter geplastificeerde kaarten, want voor de kleine meerprijs gaan zij véél langer mee. 1/25.000 & 1/20.000 zijn ideale schalen van de stafkaarten om tochten te maken.

-
- Op stafkaarten wordt er niet geschreven met stift. Zorg voor een potlood met harde punt (HB) en een zachte gom. Beter is nog een calque te gebruiken of een transparant met watervast stift.

Sjorhout

Richtlijnen: min. Ø 8 cm max. Ø 10 cm langs de dunste zijde van de sjorbalk, ontschorst, behandeld met een niet-irriterend product of onbehandeld, liefst ongepunt en bewatert (om de harsen uit het hout te verdrijven zodat ongedierte uw hout niet opvreet).

Irriterende houtbehandelingsprodukten zoals carbolineum zijn uit den boze. Je herkent ze aan de etikettering (zwart kruis op een oranje achtergrond).

- ◆ Opslag van sjorhout: altijd vrij van de grond.

binnen: in een luchtige ruimte waar genoeg tocht aanwezig is, anders heb je kans tot schimmelvorming en/of rotten van het sjorhout.

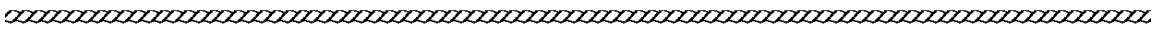
buiten: onder een afdak waar de wind vrij spel heeft om zo je balken te drogen en te vrijwaren van rot worden. Zorg ervoor dat hevige zonneschijn je balken niet bereikt. Zorg voor een stenen vloer (bvb. oude betonnen voetpadtegels/klinkers) zodat het onkruid geen kans krijgt tot groeien tussen het sjorhout. Dit laatste houdt ook vochtvorming vanuit de grond tegen.

- ◆ Uitsorteren per lengte en controleren op breuk of rotting (tikken met houten hamer → heldere klank = OK).
- ◆ Sjorhout laat je nooit vallen of werp je niet mee, een balk breekt op een oneffenheid op de grond.
- ◆ Gebroken sjorhout kan je best op een in gebruik zijnde maat afzagen (liefst per meter voor de lange palen, evt. per halve meter voor de korte palen).

- ◆ Nieuw sjarahout aankopen doe je niet zomaar. Plan dit tijdig en bespreek een groepsaankoop met district of gouw. Zo maak je meer kans op een korting en voor het transport kun je de kosten delen.
- ◆ Gebruik sjarahout om te sjarahen en niet als heipaal (gepunt) of als vervangende hamer (Jerom).
- ◆ Er kan een kleur gegeven worden aan sjarahout met een bepaalde lengte. Let er dan wel op dat bij breuk niet alleen de balk een andere lengte krijgt maar ook een andere kleurmarkering nodig heeft.
- ◆ Wij staan nogal sceptisch tegenover gepunt sjarahout, en dit omwille van de veiligheid. Wanneer een gepunte paal horizontaal gesjarah wordt en er komt iemand aangelopen in het duister of iemand struikelt en valt op zulk een gepunte sjarahbalk ... dit kan een zeer pijnlijke ervaring worden zowel voor het slachtoffer als voor de bewuste leiding (denk maar aan de verloren momenten van een boeiende activiteit voor de anderen of het eindeloos invullen van vervelende formulieren).

- ◆ Wij geven de raad af te stappen sjarahout de grond in te slaan en daarvoor zijn diverse redenen:
 - ◆ je sjarahout dient gepunt te zijn
 - ◆ je sjarahout wordt langs de slagzijde “stuk” geslagen
 - ◆ je dient een zware houten hamer te gebruiken (die hopelijk voor jou goed in orde is) – gebruik nooit een ijzeren hamer op hout want dan is je hout nog sneller stuk
 - ◆ je hebt onervaren leden die niet gewoon zijn om met zulk een hamer te werken
 - ◆ Het putje waaruit zulk een balk komt wordt meestal niet terug met zand opgevuld, waardoor er mogelijkheid bestaat om breuken of verstuikingen op te lopen (voor zowel mens als dier).
 - ◆ Dit is trouwens de reden dat meer en meer boeren weigeren om een wei ter beschikking te stellen voor jeugdkampen.
- ◆ Wij geven iedereen de raad om met driepikkels te werken, want een gesjorde driehoek is de enige meest stabiele meetkundige figuur die onvervormbaar is, wat uiteraard een zeer stabiele constructie oplevert.
- ◆ Wil je toch een paal in de grond krijgen, gebruik dan een grondboor, plaats je sjarbalk erin en giet dit aan met water en zand. Dat komt muurvast te zitten, zeker weten.
- ◆ Houd je ervan om ondanks ons afraden toch je sjarahout te punten, doe dit dan met een jozef – handzaag.

adres sjarahout:

Belgo-Garant - Lossing 23 - 2260 Westerlo – tel. 015 22 53 90

Organisatie – het eerste zicht voorbij

Brandveiligheid

- ◆ Laat zowel de in het lokaal als op het kamp aanwezige brandblusser(s) jaarlijks controleren door een erkend organisme (evt. samen met de jeugdraad of je district).
- ◆ Facturen dien je 10 jaar te bewaren, om zo de houding als “goede huisvader” aan te tonen.
- ◆ Let op met opslag van brandbare producten in het materiaalkot. Ook chemische producten kunnen reacties uitlokken die ernstige gevolgen kunnen hebben (bvb. javel – ammoniak).
- ◆ Bewaar chemische producten in de originele verpakking! Nooit in een drankverpakking!
- ◆ Bewaar chemische middelen op het onderste schab in het materiaalkot, en NOOIT samen met eetwaren op hetzelfde schab.

Wetten

- ◆ Men zal (waarschijnlijk) in de toekomst een logboek moeten bijhouden van zaken die wettelijk in orde dienen te zijn voor alles wat betreft “het mogelijk veroorzaken van ongevallen met ernstig letsel tot gevolg”.
- ◆ Voorlopig werd in België voor de jeugdbewegingen een vrijstelling bekomen, tot de Europese norm wordt omgezet in ons wetboek en dan zullen de wetten voor iedereen gelden.
- ◆ Aldus zou het kunnen zijn dat personen verantwoordelijk worden gesteld wegens het niet nakomen van regels.
- ◆ Bedenk goed dat er een onderscheid bestaat tussen “controle” & “onderhoud”.

- ◆ Onderhoud is dat wat je zelf in handen hebt om iets te reinigen, smeren, schilderen, enz. om een activiteit veilig en gezond te laten doorgaan met het gebruikte materiaal.
- ◆ Controle gebeurt door een externe firma of persoon die je materiaal keurt (of afkeurt) en je hiervoor een attest overhandigt van bevinding. Sommige controles kunnen evt. door het gemeentebestuur gebeuren (bvb. brandblussers).

Financiën

- ◆ Bij het opstellen van de begroting voor volgend jaar wat betreft materiaal, trachten aan de volledige leidingsploeg mee te geven hoeveel geld het materiaal vertegenwoordigt, en wat het kost om iets te herstellen of te vernieuwen.
- ◆ Trachten het materiaalpatrimonium steeds uitgebreider te maken (zo ontstaan meer mogelijkheden tot diverse activiteiten) en iedereen duidelijk maken dat dit maar kan door respect op te brengen voor het huidige bezit aan materiaal.
- ◆ Helpende handen voor de materiaalmeester(s) zoeken en/of leveren, geeft dikwijls een wederzijdse erkenning die zéér belangrijk is, want materiaalmeesters doen van alles wat leden of leiding niet zien.
- ◆ Spreek zo eens met de (jong)givers een klusjesvergadering af. Sjorhout op maat zagen en kleuren, PP-touw afsmelten en markeren is veel werk maar vele handen maken een groot werk aangenaam.

Ontlening van materiaal

- ◆ Een degelijk op papier door wederzijdse partijen ingevulde overeenkomst is belangrijk.
- ◆ Controle van het ontleende door beide partijen.
- ◆ Waarborg vragen in verhouding tot het ontleende (voor personen vreemd aan scouting er rekening mee houden dat zij de waarde van ontleende zaken meestal verkeerd schatten).

Verzekering van materiaal

- ◆ Tentverzekering op kamp is aan te raden ... een tent kost veel geld! (brand-vandalisme-diefstal):
 - tenten van de groep zijn **wel** verzekerd via de standaard lokalenpolis. Er is wel een franchise van 247,89 EUR voor roerende goederen en voor opgestelde tenten (niet geïndexeerd). De vergoeding van stormschade aan tenten blijft beperkt tot 1.761,35 EUR per tent. Per schadegeval bedraagt de maximale vergoeding 5.874,00 EUR, ongeacht het aantal beschadigde tenten, dd 01/01/2007 (ABEX-index)
- ◆ Neem contact met het verbondssecretariaat voor alle vragen/details hieromtrent. Dit kan ook via de website: <http://www.scoutsengidsenvlaanderen.be/administratie/verzekering/>
- ◆ Zijn er nog voldoende aangifteformulieren in het lokaal aanwezig? Tijdig aanvragen aan het verbondssecretariaat.

Tot slot

We hopen dat dit alles je niet heeft ontmoedigd.

Materiaalmeester zijn heeft immers ook mooie kanten. Je blijft betrokken bij de groep en de kampverhalen van vermoeide maar enthousiaste leiding vervullen je ongetwijfeld met onvervalste nostalgie.

Wees strikt op het respecteren van het materiaal maar heb begrip voor foutjes uit onwetendheid of een onbezonnen moment. We zijn allemaal jong geweest, niet?

Als het respect van 2 kanten komt, dan krijg je misschien wel een uitnodiging voor een bezoekje op kamp. Of een klein presentje voor bewezen dienst.

Voorbeeld van een materiaallijst

Kookgerei	Kookgerei
aardappelmesje	melkkit (koelbox in beek)
barbecue tang	opbergdoos (ijsroom)
barbecue ton	pan
beker plastic	pollepel
blikopener	pot groot
bord dessert	pottenset
bord plat	rasp
bord diep	spatel
broodmes	stomper
dessert bakje	vergiet
dessert lepel	vleesmes
dessert vork	vleestang
dunschiller	vork
fruitpers	vork groot
houten lepel	waterglas
houten plank groot	waterkan
houten plankje klein	weegschaal
ijsschep	zeef
klopper	
koffiekan	
theekan	
kurkentrekker	
lepel	
maatbeker	

Werkgereedschap
bijl groot
bijl klein
grondboor
gronddammer
hamer hout
hamer metaal
hamer rubber
houtzaag
houten ladder
kleine trapladder
koevoet
kruiwagen
moker hamer
ontschorser
pikhouweel
plooischop
riek
rolluik
rooster
samengestelde werkkoffer
steekschop
tuinslang
paar werkhandschoenen

Tenten/shelters/zeilen
boltent
EHBO-tent
grondzeil
HUDO zeil
fouragetent
patrouilletent
seniortent
shelter 4x4m
shelter 6x4m
speeltent (Olifant of
vuurshelter
Touwen
meertouw
PP-touw 1m = oranje
PP-touw 2m = blauw
PP-touw 4m = rood
PP-touw 5m = groen
PP-touw 6m = geel
PP-touw 10m = zwart

Allerlei	De elektro shop
waterbidon	friteuse
chemisch toilet	halogeenspot
emmer	lichtslinger
foeragekoffer hout	oventje
patrouillekoffer metaal	percolator
reflectoren	verdeelstekker (domino)
sing-song boekje	verlengsnoer
stafkaart	
veldbed	De gasshop
vlaggen	gasfles
volleybalnet	gaslamp
wasbadjes	gasvuur
waterzak = kampdouche	ontspanner, darm, T-stuk
WC-bril	warmtestraler
WC-emmer	

